

“ ఆదిపర్వము ” - విశ్వ విఘ్నాన సర్వస్వమ్

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

ఘ్నాంబరధరం విఘ్నం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
పునస్సవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।
పాహి మాం ఫణిశైలేశ భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనౌష్ఠ పుట నిస్సృతమపుమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అభీ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, దేవదేవోత్తమస్య, జగద్రక్షణార్థ, మవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖిలాకోటి
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, అనుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషాం, భక్తజనానాం, ఆభివ్యాధి,
నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, విషూచికాక్రిమిజనిత, సమస్త, దుష్టభావ నివారణార్థం
సర్వారిష్ట, నివృత్తిద్వారా, సకలశ్రేయో2భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ,
పురుషార్థ ఫల సిద్ధ్యర్థం, వాఙ్మనఃకాయ, ప్రవర్తిత, అనేక జన్మాఘ, నిబర్హణార్థం, సమస్త,
పాపక్షయార్థం చ, శ్రీమన్మహాభారతే, ఆదిపర్వణి, యథాశక్తి, చతుర్థ, పంచ మాధ్యాయాంతర్గత,
శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన, కలిష్యామహే ॥

॥ వ్యోమ ధ్యానమ్ ॥

వ్యోమం వశిష్ఠనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరిశరీత్కలం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్యోసాయ విఘ్నరూపాయ వ్యోమరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మనిధయే, వాసిష్ఠాయ నమోనమః ॥

॥ అథ శ్రీమద్విష్ణుసాహిత్యే అదిపర్వణి చతుర్థాధ్యాయః ॥
 పాలాకుపర్వకథాప్రవేశః

రోమహర్షణపుత్ర ఉగ్రశ్రవాః సౌతిః పౌరాణికో నైమిషారణ్యే
 శౌనకస్య కులపతేర్ద్వాదశవార్షికే సత్రే ఋషీనభ్యాగతానుపతస్థే ॥ 04 - 01 ॥

పౌరాణికః పురాణే కృతశ్రమః స కృతాఙ్గలిస్తానువాచ ॥
 కిం భవంతః శ్రోతుమిచ్ఛన్తి కిమహం బ్రవాణీతి ॥ 04 - 02 ॥

తమృషయః ఊచుః పరమం రామహర్షణే వక్ష్యామస్త్యాం న
 ప్రతివక్ష్యసి వచః శుశ్రూషతాం కథా యోగం నః కథాయోగే ॥ 04 - 03 ॥

తత్ర భవాన్ కులపతిస్తు శౌనకో2గ్నిశరణమధ్యాస్తే ॥ 04 - 04 ॥

యో2సౌ దివ్యాః కథా వేద దేవతాసురసంశ్రితాః ।
 మనుష్యోరగగన్ధర్వకథా వేద చ సర్వశః ॥ 04 - 05 ॥

స చాప్యస్మిన్మఘేసౌతే విద్వాన్ కులపతిర్ద్విజః ।
 దక్షో ధృతవ్రతో ధీమాశ్చాస్త్రై చారణ్యకే గురుః ॥ 04 - 06 ॥

సత్యవాదీ శమపరస్తపస్వీ నియతవ్రతః ।
 సర్వేషామేవ నో మాన్యః స తావత్ ప్రతిపాల్యతామ్ ॥ 04 - 07 ॥

తస్మిన్నధ్యాసతి గురావాసనం పరమార్చితమ్ ।
 తతో వక్ష్యసి యత్త్వాం స ప్రక్ష్యతి ద్విజసత్తమ ॥ 04 - 08 ॥

సౌతిరువాచ

ఏవమస్తు గురౌ తస్మిన్నుపవిష్టే మహాత్మని ।
 తేన పృష్టః కథాః పుణ్యా వక్ష్యామి వివిధాశ్రయాః ॥ 04 - 09 ॥

సో2థ విప్రర్షభః సర్వం కృత్వా కార్యం యథావిధి ।
 దేవాన్ వాగ్భిః పితౄనద్భిస్తర్పయిత్వా22జగామ హ ॥ 04 - 10 ॥

యత్ర బ్రహ్మార్షయః సిద్ధాః సుఖాసీనా ధృతవ్రతాః ।

యజ్ఞాయతనమాశ్రిత్య సూతపుత్రపురఃసరాః ॥

॥ 04 - 11 ॥

ఋత్విక్ష్యథ సదస్యేషు స వై గృహపతిస్తదా ।

ఉపవిష్టమాపవిష్టః శౌనకో2ధాబ్రవీదిదమ్ ॥

॥ 04 - 12 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి పాలోమపర్వణి కథాప్రవేశో

నామ చతుర్థో2ధ్యాయః ॥ 4 ॥

అధ్యాయః-5

పశ్చమో2ధ్యాయః

పాలోమపర్వ

భృగోరాశ్రమే పులోమనామ్నో దానవస్యాగమనమగ్నిదేవేన సహ తస్య సంవాదశ్చ

శౌనక ఉవాచ

పురాణమఖిలం తాత పితా తే2ధీతవాన్ పురా ।

కచ్ఛిత్త్వమపి తత్సర్వమభీషే లామహర్షణే ॥

॥ 05 - 01 ॥

పురాణే హి కథా దివ్యా ఆదివంశాశ్చ ధీమతామ్ ।

కథ్యన్తే యే పురాస్మాభిః శ్రుతపూర్వాః పితుస్తవ ॥

॥ 05 - 02 ॥

తత్ర వంశమహం పూర్వం శ్రోతుమిచ్ఛామి భార్గవమ్ ।

కథయస్య కథామేతాం కల్యాః స్మ శ్రవణే తవ ॥

॥ 05 - 03 ॥

సౌతిరువాచ

యదధీతం పురా సమ్యగ్విజశ్రేష్ఠైర్మహాత్మభిః ।

వైశమ్పాయనవిప్రాగ్యైశ్చాపి కథితం యథా ॥

॥ 05 - 04 ॥

యదధీతం చ పిత్రా మే సమ్యక్ష్వేవ తతో మయా ।

తావచ్ఛృణుష్వ యో దేవైః సేన్ద్రైః సర్షిమరుదగ్గణైః ॥

॥ 05 - 05 ॥

పూజితః ప్రవరో వంశో భార్గవో భృగునన్దన ।

ఇమం వంశమహం పూర్వం భార్గవం తే మహామునే ॥ 05 - 06 ॥

నిగదామి యథా యుక్తం పురాణాశ్రయసంయుతమ్ ।

భృగుర్మహర్షిర్భగవాన్ బ్రహ్మణా వై స్వయమ్భువా ॥ 05 - 07 ॥

వరుణస్య క్రతౌ జాతః పావకాదితి నః శ్రుతమ్ ।

భృగోః సుదయితః పుత్రశ్చ్యవనో నామ భార్గవః ॥ 05 - 08 ॥

చ్యవనస్య చ దాయాదః ప్రమతిర్నామ ధార్మికః ।

ప్రమతేరప్యభూత్ పుత్రో ఘృతాచ్యాం రురురిత్యుత ॥ 05 - 09 ॥

రురోరపి సుతో జజ్ఞే శునకో వేదపారగః ।

ప్రమద్వరాయాం ధర్మాత్మా తవ పూర్వపితామహః ॥ 05 - 10 ॥

తపస్వీ చ యశస్వీ చ శ్రుతవాన్ బ్రహ్మవిత్తమః ।

ధార్మికః సత్యవాదీ చ నియతో నియతాశనః ॥ 05 - 11 ॥

“ప్రపాటిక” - మహాభారతంలోని క్లిష్టమైన శ్లోకాలకు విశ్లేషణ

కల్లినాలీకనారాచాన్ నిర్హరంతి శరీరతః ।

వాక్యల్యస్తు న నిర్హర్తుం శక్యో హృదిశయో హి సః ॥

వాక్యాయనా వదనాన్నిష్ఠతంతి యైరాహతః శోచతి రాత్నహాని ।

వరస్య నా మర్త్యసు తే వతతంతి తాన్ పండితాన్ నావస్సజేత్ పరేభ్యః ॥

మితం భుంక్తే సంవిభజ్యాశ్చితేభ్యః మితం స్పృశిత్సమితం కర్త కృత్వా ।

దదాత్సమిత్రేష్వపి యాచితస్సన్ తమాత్మవంతం ప్రజహాత్సనర్థాః ॥

అనారభ్యాః భవంత్యర్థాః కేచిన్నిత్యం తథాగతాః ।

కృతః పురుషకారిశ్చ హి భవేద్ యేషు నిర్భకః ॥

జతా సభా వ స్తవతా మిష్టాశా గోమతా జతా ।
అధ్యా జతో యాసవతా సర్వం శీలవతా జతమ్ ॥

ఆత్మానమేవ ప్రథమం ద్వేష్యరూపేణ యోజయేత్ ।
తతోఽమాత్మానమిత్రాంశ్చ న మోఘం విజగీషతే ॥

రథం శరీరం పురుషస్య రాజన్ ఆత్మా నియంతేంద్రియాణ్యస్య చాశ్వాః ।
తైరప్రమత్తః కుశలీ సదశ్చైః దాంత్రైః సుఖం యాతి రథీవ భీరః ॥

:: “గోవింద నామ సంకీర్తనమ్” ::

॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥

యదక్షరవదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ సమోస్తుతే ॥

॥ అథ లోకక్షేమ ప్రార్థనా ॥

సర్వేభవన్తు సుఖినః సర్వేసంతు నిరామయాః ।
సర్వేభద్రాణి పశ్యంతు మాకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రియః కాన్తాయ కణ్యాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥